

EUROPANYTT

FRA NORD-NORGES EUROPAKONTOR

GREEN IS THE NEW BLACK

Europanytt kommer til å ha mye grønt innhold fremover av naturlige årsaker. EU har tatt klimatrusselen på alvor og har ambisiøse planer frem mot 2050. Derfor er det mye aktivitet i Brussel om dagen, for å oppnå målet om klimanøytralitet, må det en rekke endringer av lovverk og reguleringer til. Nye strategier og handlingsplaner lages. Man snakker om en «regulatorisk tsunami» fra Brussel, og det vil også påvirke Nord-Norge fremover.

Hvorfor og hvordan lur du på? Norge er tett knyttet til EU gjennom EØS-avtalen, kvotesystemet ETS, og klimaavtalen som Norge signerte med EU i 2019. Dette betyr at vi er lovpålagte til å innføre en rekke reguleringer og lovverk fra EU. Men det betyr også mange muligheter for nordnorske aktører. Deltakelse i EUs Green Deal og andre EU-programmer gir Nord-Norge muligheten til å bli enda mer innovativ og grønn i årene som kommer gjennom tilgang til nye løsninger, teknologi og kunnskap. The EU Green Deal er ikke bare en klimaplan, men det er også en vekststrategi som skal skape nye arbeidsplasser. Men den skal også bidra til at Europas befolkning får et sunnere og

bedre liv. Alle skal med, eller, leave no one behind.

I nord skjer det allerede mye innen grønne og bærekraftige aktiviteter. Vi har batterifabrikken Freyr, hydrogenfabrikk i Berlevåg, Finnfjord og UiT sitt algeprosjekt (som skal spise CO2), elektrifisering av Melkøya, samt industriklyngen ACT som skal være en spydspiss i bærekraftig omstilling av Norge. Listen er mye lengre enn det er plass til her, men det viser vilje til den grønne omstillingen, Det grønne skiftet er ikke bare nødvendig, det gir også håp.

Men nå over til årets første utgave av Europanytt. Her kan du blant annet lese om Europakommisjonens andre utgave av lovpakken Fit for 55, samt avgjørelsen om å grønnerke atomkraft og naturgass i en overgangsperiode.

Har du tips om noen saker du ønsker vi skal skrive om, grønne eller ei? Send til: janni@northnorway.org

God lesning!
Hilsen Janni

ER DU VÅR NYE KOMMUNIKASJONSRAÐGIVER?

Har du lyst til å jobbe for Nord-Norge opp mot EU? Vi søker en kommunikasjonsrådgiver i et toårig engasjement. Det er en nyoppretta stilling og du vil få frihet til å forme egen hverdag og bidra til å utvikle informasjons- og kommunikasjonsarbeidet vårt. Kommunikasjon og informasjonsarbeid utgjør en stor del av kontorets hverdag, både rettet mot EU-institusjoner i Brussel, og aktører i Nord-Norge.

Høres dette interessant ut? [Les mer her.](#)

MELD DEG PÅ ÅRETS NSPA FORUM

Northern Sparsely Populated Areas (NSPA) nettverket og Region Västerbotten ønsker å invitere deg til årets NSPA-forum i Skellefteå, Sverige 24.-25. mars.

Årets forum vil fokusere på områdene hvor vi har muligheter til å sammen bidra til bærekraftig utvikling i EU, og hvordan samarbeidet på tvers av grensene i Nord-Norge, Nord-Sverige og Øst- og Nord-Finland kan bli enda bedre. EUs nye arktispolitikk og en ny OECD-rapport er noe av det som står på programmet.

NSPA forum er en årlig konferanse for å samle aktører og interessenter i regionene for å skape tettere samarbeid og diskutere felles utfordringer. Vi oppfordrer våre eiere og partnere til å melde seg på og delta. Men det er også åpent for andre som synes programmet er relevant, og som er

ØKT STØTTE TIL KREATIV OG KULTURELL SEKTOR

I januar godkjente Europakommisjonen arbeidsprogrammet for 2022 innen Kreativt Europa. Som følger av de betydelige utfordringene som den kulturelle og kreative sektoren har stått ovenfor i lys av pandemien, har Europakommisjonen bestemt seg for et budsjett på omtrent 385 millioner euro. Dette er en budsjettøkning på nesten 100 millioner euro mer enn fjorårets budsjett.

Årets program fokuserer særlig på tverrsektorielt samarbeid, innovasjon innen digitale teknologier, samt finansiering av prosjekter som styrker mediefriheten i EU.

[Les pressemeldingen til Europakommisjonen her.](#)

interessert i grenseoverskridende samarbeid med våre naboer. Sist det ble arrangert fysisk var i Tromsø i 2019, med Nord-Norges europakontor som arrangør.

[Registrer deg her.](#)

[Praktisk info finner du her.](#)

ANDRE DEL AV EUS KLIMAPAKKE LANSERT

Rett før jul lanserte Europakommisjonen sin andre og siste del av Fit for 55 pakken, som skal hjelpe EU med å kutte 55% utslipp innen 2030 og oppnå klimanøytralitet innen 2050. Pakken inneholder en rekke lov- og politikkforslag med særlig fokus på gass og bygninger. Her kommer en kort forklaring på noen av forslagene:

Gass:

Dagens gassmarkedsregler fokuserer hovedsakelig på naturgass. Europakommisjonen foreslår å utvide disse reglene til å dekke fornybare og lavkarbongasser i tillegg til hydrogen. Blant annet foreslås det etablering av dedikerte nettverk og infrastruktur for hydrogen.

Bygninger står for 35 prosent utslipp i Europa og 40 prosent av energiforbruket. Nå foreslås det et nytt direktiv som en direkte oppfølging til Europakommisjonens «Renoveringsbølge» strategi lansert i 2020. Målet med strategien og direktivet er å legge til rette for en dobling av renoveringsraten innen 2030 gjennom finansiering og regelverk, og sørge for så energieffektive bygninger som mulig. Blant annet kommer det en rekke utlysninger gjennom Horisont Europa med spesifikke forventede resultater som skal bidra til energipositive og smartere bygg.

Metan:

EU ønsker en kraftig reduksjon av metangassen som kommer som et direkte utslipp fra olje og kull sektorene. Blant annet forslag om å forbud av faking og utlufting, samt forbedring av målestandarder og rapportering.

Transport:

EU publiserte også et nytt rammeverk for urban mobilitet, samt forslag om endring av direktivet om intelligente transportsystemer som skal gjøre veitransporten smartere (ITS). Her er det lagt særlig vekt på digitalisering av sektoren i form av automatisering og apper.

Det skal også bli enklere og raskere med togreiser på tvers av europeiske land.

I tillegg ble det lansert forslag til reviderte retningslinjer for det europeiske transportnettverket TEN-T. Blant annet stilles det krav til lade- og påfyllingsstasjoner med 60 kilometers avstand i kjernenettverket innen 2025. Det samme gjelder for det utvidete nettverket innen 2030. I tillegg skal alle TEN-T havner ha landsstrøm innen 2030, og det stilles også krav til minimumsfart. Narvik og Ofofbanen er som kjent del av kjernenettverket ScanMed – som nå blir en av ni «europeiske transportkorridorer» som fungerer som hovedårene i Europa. Målet med alle transporttiltakene er å redusere utslipp i sektoren med 90 prosent innen 2050.

[Les mer på Europakommisjonens sider.](#)

Ta gjerne kontakt med Janni for mer informasjon om transport.

EUROPEISK INDUSTRI BEKYMRET OVER FORSLAGET OM KARBONTOLL

Da Europakommisjonen kom med sin første del av lovpakken Fit for 55 i juli i fjor, var det blant annet med forslag om en ny karbontoll – også kalt [Carbon Border Adjustment Mechanism](#) (CBAM). Karbontollen er et klimapolitisk virkemiddel som skal motvirke karbonlekkasje, altså skal den forhindre at industri flyttes til land utenfor EU med mindre streng regulering.

Frem til nå har europeisk industri som ikke har klart å konkurrere kostnadmessig med utenlandske produsenter fått gratis kvoter under ETS ordningen (Emissions Trading System).

Europakommisjonen foreslår nå å erstatte ETS med karbontoll på utvalgte produkter innen sektorer som stål, elektrisitet, aluminium, sement og mineralgjødsel. Det betyr at utenlandske produsenter som importerer produkter til EU, må betale en karbonavgift tilsvarende den prisen de måtte betalt om de produserte varene i EU. Dersom importørene kan vise til at de har betalt en tilsvarende karbonpris hjemme, vil de bli fritatt for karbontollen. Dette skal skje gradvis fra 2026 frem til 2036, samtidig som CO2-kompensasjon og frikvoter gradvis fases ut.

Nå er den europeiske jern- og stålindustrien bekymret for at Europakommisjonens går for fort frem med sitt nye forslag. Generaldirektør i den europeiske stålindustriforeningen (Eurofer), Axel Eggert har sagt til [Euractiv](#) at industrien i utgangspunktet ikke er imot utfasing av gratiskvoter, men at man burde teste ut karbontollen i 2-3 år før man starter med utfasingen av ETS for å være sikker på at den fungerer etter hensikt.

Tenketanken Agora Energiewende er også bekymret for en altfor rask overgang, men påpeker samtidig at det ikke er økonomisk dekning for å gjennomføre Eurofer sitt forslag fordi det vil koste mye penger å tildele gratiskvoter. De har dermed kommet med forslag om å fase ut gratiskvoter samtidig som man forbeholder seg muligheten til å innføre eksportrabatter i form av gratis tildelinger for den eksporterte produksjonen fra 2030 og utover i tilfelle

CBAM ikke blir realisert.

Europakommisjonen har også foreslått et eget kvotehandelsystem (ETS) for transport og bygg. 25 prosent av inntektene fra dette systemet øremerkes til et sosialt klimafond som Europakommisjonen ønsker å etablere. Pengene fra klimafondet skal brukes som støtte til de EU-borgere som rammes hardt som følger av det grønne skiftet. Det nye ETS forslaget er for øvrig omstridt blant medlemslandene, samtidig som det er uenighet om hvor pengene til klimafondet skal komme fra og hvordan de skal distribueres, [noe du kan lese mer om her](#).

Både karbontollen og ETS for transport og bygg vil påvirke nordnorsk industri og aktører. På nasjonalt hold har både Fellesforbundet, Norsk Industri, LO, NHO og Industri Energi uttrykt bekymring for at karbontollen [vil føre til tap av arbeidsplasser](#) dersom CO2 kompensasjonen forsvinner.

[Les Euractiv artikkelen her.](#)

Les mer om CBAM på [Europakommisjonens informasjonsside](#).

ATOMKRAFT OG NATURGASS INKLUDERES I TAKSONOMIEN

Hvorvidt disse to aktivitetene skulle inkluderes har det vært knyttet stor spenning til. Andre februar godkjente Europakommisjonen en klimadelegert lov som inkluderer både kjernekraft og naturgass på listen over økonomiske aktiviteter som omfattes av taksonomien i en overgangsperiode.

For Nord-Norge er forslaget om inkludering av gass av stor betydning, som en viktig leverandør til Europa.

Samtidig er det foreslått strenge betingelser på utslipp innen sektoren, blant annet at nye gassanlegg må ha mindre enn 270 gram CO₂ per kilowattime på samlede utslipp for å kunne klassifiseres som grønne. Lignende strenge vilkår vil også gjelde for atomkraft.

377 SØKERE TIL 100 KLIMANØYTRALE BYER – TO NORDNORSKE BYER MED

I slutten av januar gikk fristen for å søke om å bli en av 100 klimanøytrale byer ut, og da ble det klart at vi har hele to søkere fra Nord-Norge. Bodø og Tromsø står på søkerlista blant 377 andre byer. De som blir utvalgt skal gå foran som eksempler i den grønne omstillingen.

100 klimanøytrale byer er et av EUs fem prioriterte samfunnsoppdrag, også kalt missions. Målet er å skape raskere løsninger på store samfunnsutfordringer gjennom å styrke innsatsen på forskning, teknologiutvikling og innovasjon.

I tillegg skal samfunnsoppdragene mobilisere en stor bredde av aktører – innbyggere, næringsliv, offentlige myndigheter, forskere og investorer, for å nevne noen.

Nå er det opp til medlemslandene og Europaparlamentet å ta den endelige avgjørelsen, men prosessen vil nok ikke gå så veldig lett for seg. Blant annet har Østerrike og Luxemburg truet med å gå rettslige skritt. Tidligere har også medlemslandene Sverige, Danmark, Østerrike og Nederland sendt brev til Europakommisjonen i et forsøk på hindre at fossile brenselaktiviteter blir inkludert i taksonomien.

En rekke medlemmer av Europaparlamentet er heller ikke fornøyde med avgjørelsen. Blant annet kommer Hellas i ukene fremover til å forsøke å danne en blokkerende majoritet.

Taksonomien skal være et verktøy for å nå målet om klimanøytralitet, men veien for å komme frem til enighet har vært og kommer til å være kronglete en stund fremover. Euractiv har benyttet muligheten til å skrive et aldri så lite taksonomi-eventyr som du kan lese [her](#).

Fremdeles ikke helt klok på hva taksonomien er? Da anbefaler jeg å lese [DNB sin artikkel med oversikt og status](#).

[Les Europakommisjonens pressemelding her.](#)

Som utvalgt vil man få lettere tilgang til EU-finansiering for å gjennomføre klimatiltak. I tillegg gir det en unik mulighet til å utveksle kompetanse og erfaring med andre europeiske byer. Europakommisjonen vil annonsere deltakerbyene innen april 2022.

[Les mer om initiativet her.](#)

FORSIKTIG ØKONOMISK PROGNOSE FOR EU

Tidligere denne måneden kom Europakommisjonen med sin årlige vinterprognose, som er mindre enn tidligere forventet.

Det har en sammenheng med de høye energiprisene, i tillegg til at pandemien fortsetter å (om noe mindre enn tidligere) sinke den økonomiske veksten.

Det er anslått at eurosonen kommer til å oppleve en økning på 4 prosent i 2022, istedenfor 4,3 prosent som ble anslått for tre måneder siden.

Samtidig anses de nåværende grunnleggende forholdene til å være såpass gode at de gir grunnlag for en langvarig og robust vekst.

Dette baseres på forhold som et europeisk arbeidsmarked under forbedring, gunstige finansieringsforhold, full utrulling av Recovery and

NY PRESIDENT I EUROPAPARLAMENTET

I midten av januar ble det valgt en ny president i Europaparlamentet, den konservative politikeren Roberta Metsola. Det er første gang at Malta, det minste medlemslandet i EU (som for øvrig er 10 ganger mindre enn Norge mtp innbyggertall) holder denne posten.

Metsola tok midlertidig over posten etter at forrige president David Sassoli brått døde i starten av januar, og hun vant overlegent det etterfølgende valget. Hver president-periode varer i 2,5 år, som betyr at Metsola kommer til å lede parlamentet frem til Europavalget i 2024. I tillegg til å være den tredje kvinnen som leder Europaparlamentet, er hun også tidenes yngste president!

Europaparlamentet er en av EUs to lovgivende forsamlinger, og skal representere EUs befolkning. Parlamentet består av 705 medlemmer, som hvert femte år blir valgt gjennom alminnelige og direkte valg. Parlamentet vedtar EUs lover og budsjett sammen

Resilience Facility, og høy sparing blant europeiske husholdninger.

Europakommisjonen anslår at eurosonen vil være tilbake til en økonomisk normalitet i 2023 med en inflasjon som synker til 1,7 prosent, som er under Den Europeiske sentralbankens mål på 2 prosent.

[Les den fulle pressemeldingen her.](#)

med Rådet. I tillegg har institusjonen kontroll av Europakommisjonen, som er EUs utøvende myndighet.

Les Politico artikkel [her](#) og Europaparlamentet sin pressemelding [her](#).

EU-REPRESENTANTER PÅ NORD-NORGE-TURNÉ

Nord-Norges europakontor organiserer denne uka en studietur til Nord-Norge for representanter som leder arbeidet med EUs arktiske politikk ved tre ulike EU-institusjoner. Turen starter i Tromsø mandag 21. februar og videre til Kirkenes dagen etter for å delta på Kirkeneskonferansen.

Gruppen skal innom bl.a. Troms og Finnmark fylkeskommune, Tromsø kommune, UiT – Norges arktiske universitet, Arktis råd, NHO Nordland, Biotech North, Barentssekretariatet, Samerådet og ikke minst Norges råfisklag.

De som er i gruppa fra EU-institusjonene er:

Michael Mann: EUs ambassadør for arktiske saker og jobber for EUs utenriksstjeneste. Han er EUs talsmann for arktiske saker og bl.a. møter for EU i Arktis råd. Han er en av hovedforfatterne (sammen med Rafael Goulet) av EUs oppdaterte arktispolitikk.

Rafaël Goulet: leder for enheten i Europakommisjonen som jobber med arktiske saker med vekt på miljø, hav, urfolk, fiskeri og bærekraftig utvikling (i DG MARE, Maritime Affairs and Fisheries). Viktig med hensyn til disse sakene. Han er den i Europakommisjonen som leder arktisarbeidet.

SIDE-EVENT UNDER HIGH NORTH DIALOGUE – NORD-NORGE OG EUS NYE ARKTISPOLITIKK, HVOR GÅR VEIEN VIDERE?

Sjette april arrangerer Nord-Norges Europakontor side-event under High North Dialogue i Bodø. Vi inviterer til et frokostseminar fra 08:30-09:30, for å diskutere hvordan Nord-Norge skal utnytte satsingene i EUs nye Arktispolitikk.

Europakommisjonen har slått fast at Arktispolitikken skal bidra til å oppnå målet om klimanøytralitet, som stadfestet i EU Green Deal, og at politikken skal bidra til å ta i bruk de verktøyene, strategiene og nye reglene som følger med. Men også EU-program som Horisont Europa, Copernicus og andre skal linkes mot politikken, og her vil det være mange muligheter. Mer informasjon om programmet kommer snart.

Miguel Roncero Martin: Arktisk koordinator i DG MARE som jobber med å implementere EUs arktiske politikk i hele Europakommisjonen.

Kati Pärn: politisk rådgiver for Urmas Paet som er EU-politiker og nestleder i utenrikskomitéen og leder for den arktiske vennsapsgruppa i Europaparlamentet.

Mer informasjon vil bli tilgjengelig på våre hjemmesider når de er oppe og går igjen. (Etter et datainnbrudd i Nordland fylkeskommune er ikke nettsidene våre tilgjengelig fra Brussel.) For daglig oppdatering kan du følge oss på [Facebook](#) og [Twitter](#)!

Arrangementet er fysisk, du melder deg på [når du registrerer deg til HND](#).

KOMMENDE ARRANGEMENT - 2022

- 23. februar:** EU and Norway: advancing green and resilient value chains, webinar.
- 23.-24. februar:** Kirkeneskonferansen, Kirkenes
- 23.-24. februar:** Lofotkonferansen, Svolvær
- 15. mars:** Intangible Culture Heritage, webinar, Laurentic Forum
- 23. mars:** European Summit of Regions and Cities, Marseilles
- 24. mars:** Kick-off Interreg Aurora, digitalt
- 24.-25. mars:** NSPA Forum, Skellefteå
- 31. mars:** On the road to climate neutrality, Paris / webinar
- 6. - 7. april:** High North Dialogue, hybrid arrangement, Bodø
- 13. april:** Digital Story Telling, webinar, Laurentic Forum
- 9. - 11. mai:** Arctic Frontiers 2022, Tromsø
- 30. mai – 5. juni :** EU Green Week 2022

**NORTH
NORWAY**
EUROPEAN OFFICE

Følg oss også i sosiale medier og
våre nettsider for oppdateringer!

Vil du ikke motta Europanytt? Send en epost til janni@northnorway.org.

